

Hvězdárna, Voldušská 721, 337 11 Rokycany,
tel. 371722622, e-mail: halir@hvr.cz

D V A C Á T Á P Á T Á

Dovolená s dalekohledem 2014

s objekty vzdáleného vesmíru
pro
majitele amatérské astronomické techniky

Vážení přátelé,

dovolte mi, abych Vás pozval na další, jubilejní, již dvacátý pátý ročník Dovolené s dalekohledem. Letošní akce se koná v čase mezi novem a první čtvrtí, což nám dá mimořádnou příležitost věnovat se v plné míře mlhavým objektům vzdáleného vesmíru, které nám po většinu roku zůstávají skryty v záři světelného znečištění našich domácích pozorovacích stanovišť. Právě nyní je v jednání možnost zřídit na severním Plzeňsku tzv. oblast tmavé oblohy, což samo o sobě hovoří o mimořádnosti zdejších pozorovacích podmínek, kterých jistě při našem týdenním pobytu budeme mít možnost využít.

Melchiorova Huť je rekreační středisko v příjemném a klidném prostředí uprostřed lesů mezi Úněšovem a Nečtinami (Plzeň-sever). Jeho zeměpisná poloha je 49°55'15"N; 13°07'52"E; 587m n. m. V blízkém okolí naleznete zaniklé hrady Březín a Malšín, zámky Bezdržice, Nečtiny a Manětín, klášter Teplá i tvrz Vlkošov. O něco dále lze navštívit světoznámé Konstantinovy Lázně. V dosahu jsou i větší města jako Plzeň či Karlovy Vary. Především zde ovšem naleznete za dobrého počasí tmavou noční oblohu plnou hvězd!

Areál rekreačního střediska Melchiorova Huť nám bude plně k dispozici v závěru srpna, konkrétně od soboty 23. 8. do následující soboty 30. 8. 2014.

Základní princip a poslání Dovolené s dalekohledem zůstávají samozřejmě zachovány. Dovolená s dalekohledem je určena majitelům amatérské astronomické techniky a jejich rodinám či přátelům. Přihlásit se samozřejmě může i jednotlivec. Dalekohled, příp. jiné pozorovací nebo měřicí zařízení astronomického charakteru, je pro účastníka, resp. celou jeho rodinu, jednou z důležitých podmínek účasti.

Smyslem týdenního setkání zájemců o astronomii a jejich rodin je umožnit jim společný pobyt v klidném prostředí obklopeném lesy pod tmavou noční oblohou. Hlavním posláním akce je samozřejmě výměna zkušeností a to nejen z konstruování amatérských dalekohledů, ale především z praktického pozorování, fotografování atp. Možnost účasti rodinných příslušníků (dětí, manželky, manžela, vnoučat atd., případně i přátel) pak skýtá naději, že rodina v tomto případě "nedoplatí" na náročného koníčka, ale naopak bude mít možnost seznámit se s astronomií blíže, podívat se na oblohu dalekohledem a navíc strávit osm prázdninových dnů v krásném a klidném prostředí. Vedle astronomického programu se dostane samozřejmě i na jiná témata. Paralelně s programem pro dospělé také připravujeme i dětský program.

Proč má Dovolená s dalekohledem 2014 podtitul s objekty vzdáleného vesmíru? Něco bylo naznačeno už v záhlaví této pozvánky. Ale buďme konkrétnější. Již před desátou hodinou večer se nízko nad jihem objeví ve večerním soumraku souhvězdí Střelce se svým bohatstvím, pro Středoevropany většinou skrytým. Kdo by si za optimálních podmínek nechtěl prohlédnout mlhoviny Trifid (M20; 6,3 mag) Laguna (M8; 5,0 mag) či Omega (M17; 7,0 mag). Zapomenout bychom v této oblasti neměli ani na otevřenou hvězdokupu Divoká kachna (M11; 5,8 mag) nebo kulovou hvězdokupu M22 (5,1 mag). Po tomto skutečně impozantním úvodu už bude čas podívat se výš nad obzor na staré dobré známé. V Herkulu čeká vysoko nad jihem nejkrásnější kulová hvězdokupa severní polokoule M13 (5,9 mag), či v Lištičce planetární mlhovina Činka (M27; 7,3 mag). A to jsme stále ještě na začátku noci. V jejím průběhu nám nad jihem budou defilovat další skvosty vzdáleného vesmíru. Určitě nevynecháme kulovou hvězdokupu v hlavě Pegasa (M15; 6,4 mag) nebo naši sousedku M31, Velkou galaxii v Andromedě (3,5 mag). V závěru noci se nám nad horizont dostanou i takové lahůdky jako jsou Plejády v Býku (M45; 1,2 mag) či trojice „zimních“ otevřených hvězdokup ve Vozkovi M38 (6,4 mag), M36 (6,0 mag) a M37 (5,6 mag). Procházku mezi objekty vzdáleného vesmíru pak doporučuji zakončit před začátkem svítání nízko nad jihovýchodním obzorem v Orionu. Zde na nás bude čekat šperk zimních večerů, Velká mlhovina M42 (9,0 mag). Výše vyjmenované objekty si samozřejmě každý doplní o spoustu dalších položek z Messierova katalogu nebo ještě bohatších katalogů NGC či IC.

Jako každoročně bezesporu největší atrakcí jasných nocí bude možnost podívat se na uvedené nebeské objekty dalekohledy rozdílných typů. Bude to určitě zajímavé srovnání, které každého obohatí o jinak nedostupné zkušenosti a povede jej k dalšímu zdokonalování či doplnění vlastní techniky. Stejně jako v minulých letech budou pro pozorovatele k dispozici efemeridy a základní informace o různých pozorovatelských programech (zákrty hvězd tělesy sluneční soustavy, proměnné hvězdy,...).

Ve dne ponecháváme volnost individuálnímu rodinnému programu. Pro zájemce však budou opět připraveny nejen přednášky a promítání astronomických filmů, ale i tradiční aktivity, jakými jsou např. celodenní výlet, táborák, prodej publikací a obchodování na burze, kde každý bude moci přivést a prodat cokoliv spojeného s astronomií. Nabídku přednášek, besed a dalších akcí lze chápat jako alternativní podle počasí a Vašich zájmů. Kromě těchto akcí pro dospělé bude paralelně probíhat dětská táborová hra, sportovní i legrační zápolení, soutěže na přemýšlení a chybět samozřejmě nebudou ani oblíbené poledničky a večerníčky.

Tábor je prakticky ze všech stran obklopen lesem a okolí skýtá výborné podmínky pro pěší turistiku i cykloturistiku. Autem či na kole je možné se vypravit do okolí, kde naleznete mnoho zajímavostí. Houby a další lesní pochutiny Vám slíbit nemůžeme, ale vyskytují se tu téměř pravidelně ve značném množství.

V areálu je k dispozici bufet a bar. Pro sportovní vyžití je možné využívat hřiště na házenou, volejbal, tenis a za poplatek také minigolf. Svůj prostor s houpačkami a pískovištěm si jistě rychle najdou i menší děti. Součástí služeb je i půjčovna kol (za poplatek) a sportovních potřeb. Ve společenské místnosti je připraven stůl na stolní tenis (určitě nebude chybět turnaj, takže pátky s sebou!), stolní kopaná, biliár, V případě zvláště teplého počasí jistě nezůstane bez povšimnutí venkovní vodní nádrž, která se nachází hned za západní branou areálu Melchiorova Hutě.

Ubytování je zajištěno v dřevěných chatkách se třemi lůžky (1 lůžko a 1 palanda). Ve všech chatkách je elektřina. V samostatné přilehlé budově jsou WC, umývárna a sprchy s teplou vodou. Další ubytování je k dispozici v hlavní trojpodlažní zděné budově ve dvou až šestilůžkových pokojích. Na každém patře jsou WC, umývárny a sprchy. V samostatném křídle hlavní budovy je k dispozici jídelna, přednáškový sál a společenská místnost. Stravování je společné (snídaně formou bufetu, teplý oběd a teplá večeře). Specialitou Dovolené s dalekohledem je snídaně podávaná po velkou část dopoledne (8 až 10 hod) a za jasného počasí jednoduchá půlnoční večeře pro pozorovatele.

Tábor je oplocený s možností uzamčení všech tří vstupních bran. Dalekohledy budou umístěny na prostorné travnaté ploše – fotbalovém hřišti. Do tábora je umožněn přístup autem s možností parkování (týdenní poplatek za auto je 100,- Kč). Nejjednodušší spojení hromadnou dopravou je přes Plzeň autobusy vyjíždějícími z Centrálního autobusového nádraží směrem na Karlovy Vary. Od vybraného spoje budeme organizovat dopravu auty organizátorů z Úněšova do Melchiorovy Huti. Totéž platí i o odjezdu účastníků. Tuto alternativu však je nezbytné uvést do přihlášky a následně přímo domluvit.

Jednotná cena za 8 pobytových dní (23. - 30. 8. 2014) je nezměněná ve výši 2800,- Kč. Částka zahrnuje ubytování včetně lůžkovin s povlečením, celodenní stravu, provozní náklady (materiál, zásobování, přednášky,...), přítomnost zdravotnice v táboře a pojištění účastníků (na přihlášce musí být uvedeno Vaše rodné číslo - bez tohoto údaje organizátoři nemohou pojištění zajistit). Kvůli způsobu placení není možné brát ohled na pozdní příjezd či předčasný odjezd účastníků. V takovém případě bohužel nelze zaručit vrácení peněz za nevyužité služby.

Přihlášky přijímáme v elektronické podobě nebo poštou na níže uvedených adresách:

hvezdarna@hvr.cz

Hvězdárna, Voldušská 721, 337 01 Rokycany

Formulář přihlášky naleznete v příloze tohoto dopisu, respektive na stránkách Hvězdárny v Rokycanech:

<http://hvr.cz/>

Přihlášku zašlete nejpozději do pátku **28. března 2014**. U nezletilých účastníků požadujeme doprovod dospělé osoby. Mimořádně a po dohodě s organizátory lze takového účastníka přijmout i s písemným souhlasem jeho zákonných zástupců. Kapacita tábora je sice kolem 130 lidí, ale v minulém roce byl zájem ještě vyšší. Není proto vyloučeno, že některé zájemce, kteří se přihlásí později, budeme muset odmítnout. Bude dbáno na pořadí došlých přihlášek.

Každý přijatý účastník (resp. jeho rodina) obdrží nejpozději do poloviny dubna potvrzení přihlášky spolu s podrobnějšími pokyny a také informace o možných způsobech zaplacení zálohy (včetně platby na účet). Veškeré dotazy lze písemně, telefonicky nebo prostřednictvím elektronické pošty vyřídit na výše uvedených kontaktech.

Na internetových stránkách Hvězdárny v Rokycanech najdete mapku a fotografie, pořízené při předešlých ročnících Dovolené s dalekohledem v Melchiorově Huti, stejně tak jako snímky ze starších ročníků Dovolené s dalekohledem, které se konaly v Pivoni a ve Zhořci.

Doufáme, že za pomoci Vaší dobré nálady, nadšení pro astronomii a dobrého počasí (které bohužel nejsme schopni garantovat a nelze je reklamovat) se **Dovolená s dalekohledem 2014** vydaří a srdečně Vás na ni zveme.

V Rokycanech dne 26. února 2014

za organizátory:

Karel Halíř, v.r.
ředitel hvězdárny v Rokycanech